

SLOVENSKI NAROD.

lahaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter veja po pošti prejeman za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljane s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuto deželo toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročne brze istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznalnik se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznalnik tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljanje pa v pritilčju. — Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznalnik, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Pesemsko številko po 10 h.

Uredništva telepon št. 34.

Upravljanja telepon št. 85.

Škofov govor v „Unionu“.

Doletele nas je nenavadna čast, da se je prevzeti knezoške spustil v polemiku zoper „Slov. Narod“ v blesteči dvorani „Uniona“ namestu v „Slovencu“, ki je za slovesne prilike vendar prevsakdanji. Povod je dal naš uvodni članek z 2. marca, kjer smo obrazložili razmerje med vero in vedo ter prišli do zaključka, da je nasprotje med njima načelno in neprimostljivo. Prevzeti je nasprotne mnenja in se je namenil dokazati, da naš zaključek ni pravi. Snov, ki si jo je knezoške izbral, je resu in veličastna in globoko sega v bistvo človeškega čutjenja in mišljenja. Vredna je, da se tisti, ki o njej razpravlja, temeljito pripravi, in si prisvoji poleg teološkega znanja vsaj poglavite pridobitev novodobnega prirodoznanstva. Morda so take misli prevevale prevzeti govornika, predno je v „Unionu“ nastopil. Visoki dostojsvenik je milostno dal priobčiti svoj govor v „Slovencu“ in zatorej smo v srečem položaju, da si moremo nekoliko natančneje ogledati, kako se zrcali v njegovem duhu razmerje med tisočletno vero in mlado novodobno vedo.

Temeljno vprašanje: „odkod življenje?“ razpravlja govornik takole: „Veri sovražna znanost je več časa trdila, da za početek življenja ni treba stvarjenja božjega, ampak, da se je življenje razvilo iz neorganske tvarine. Izkušali so to dokazati s polivanjem raznih snovi, kjer so se potem pojave nove živalce. Toda kmalu se je pokazalo in dokazalo, da žival tam ni, kamor ne more priti zrak, in da se pri polivanju izležejo živalce le iz drobnih kali drugih živali.“

Taka — naj se nam ne zameri — na grozno naivnost in nevednost občinstva računajoča čoboda se nam predstavlja za sliko resnega znanstvenega dela v resnem vprašanju! Uganko o praplotitvi je med drugimi proučeval tisti Pasteur, ki ga smatrajo Fran-

cozi za prvega svojega veleuma v minulem stoletju. Ali si pač moremo misliti, da ima problem, ki se ga je lotil svetovni učenjak v resnici tisto semešno malenkostno vsebino, v kateri ga nam predstavlja ljubljanski škof? Kdor ima količak spoštovanja do onega znanstva, ki je ustvarilo temelje moderne kulture, pride takoj na sum, da je govornik predstavil svojim poslušalcem resno znanstveno stremljenje v važnem vprašanju v popolnoma izkvarjeni obliki. Govornik je prirodoslovno hipotezo lahkočno prekrstil v „trditev“; ni se pa poučil o tem, kar je n. pr. Haeckel izjavil že pred 30 leti. Negativni uspeh dotočnih poizkusov namreč nikakor ne govori zoper bistveno misel hipoteze same, nego dokazuje le, da organska bitja ne nastajajo v tistih umetnih pogojih, ki so sodelovali v eksperimentu. Modrost prevzetenega govornika se je torej nekoliko prepozno pojavila; prekošena je bila že pred tremi desetletji, pa ne v čobodravi obliki.

Govornik potem nadaljuje svoje razmotrivanje s čisto nepotrebno, nemogočo in neistinito primera organskih stanic in neorganskih kristalov, ki jo neopravičeno pripisuje prirodoslovcem in pride do tegale stavke: „Ako pa ne nastanejo po praplotitvi dovršeni organizmi, morda nastanejo vsaj organske snovi: to je zadnje zavetje učenjakov, ki bi prirodo radi brez Boga razlagali. Toda kaj takega se nikdar in nikjer ni opazilo ne v prirodi, ne v laboratoriju dotočnih učenjakov.“

Bodi nam dovoljen skromen ugovor. Ako bi se bil prevzeti informiral pri kateremkoli strokovnjaku v kemiji, bil bi dobil tale odgovor: Organski snovi pozna dandanes kemija približno 70.000. Veliko večino izmed njih, — nič manj kot 69.000 — so kemiki proizvedli v svojih laboratorijskih in jih proizvajajo dan nadan. Prvo da je bil proizvedel Wöhler že leta 1828! Ako bi se bil prevzeti v tej stvari poprej vestno poučil, ne bi bil svojim poslušalcem predložil

tom, o katerem še slišati ne more, in ki ima raiši, da po smrti čopi na dnu pekla, kakor da bi se po božjih postavah spreobrnili.

V kapeli je bil zjutraj vedno pet minut pred določenim časom in navadno je skrbel, da se poda po končani pobožnosti zadnji iz kapele.

Tudi samozavest, da je nekaj posebnega, je rastla vedno močnejše v njem. Še bolj mu je bila utrjena, ko je nekega dne slučajno — vedno je slučajno naletel na kakega sodruga, ki se je obnašal proti predpisom — hodil po hodniku in dišal tobak, ki je silil z veliko močjo skozi vrata neke sobe, v kateri je stanoval dijak, ki mu ni bil posebno drag, ker se je vedno zaletaval v njega s prekanjenimi dovtipi, na katere ni znal odgovarjati. — Takoj je Jožica potkal pri ravnatelju in mu vse natančno opisal.

„Dobro, da ste prišli k jmeni,“ ga je povabil. „Tega gospoda že sam dolgo zasledujem.“

Lahko si mislimo, kako pošteno lekcijo je slišal tisti maloprudni gospod; Jožica se je pa čutil še bolj vzvišenega, ko je videl, da se toliko drži do njegove besede. Še bolj si je

neresnice in ne bil bi sedaj v neprijetnem položaju, da njega in poslušalce njegove o istini poučimo mi v „Slovenskem Narodu“.

Nasvojene napačne premise je vzgradič častivredni govornik tale krepli zaključek: „Sedaj mora znanost priznati, da za praplotitev ni nobenega dokaza,“ in je sarkastično pristavljal: „vendar se mora verovati, ker drugače bi se moral sklepati, da je prvo življenje ustvaril Bog, kakor trdi krščanska vera.“ Na svoj iz napačne podlage izvirajoči, torej tudi napačni zaključek, je visoki cerkveni dostojsvenik še ironiziral tisto znanost, ki biva v njegovi glavi v popolnoma spačeni in neistiniti obliki! Njegovim duhovitim izvajanjem pa je sledilo — tako pravi poročilo — odobravanje lahkočnega, nerazsodnega, krivo poučenega občinstva! Ne rečemo, da je govornik hote predložil neistiniti položaj znanstva za istinete; pač pa izdaje predavanje v „Unionu“, da bi si moral govornik lastno znanje prav bistveno spopolnit, predno se more z dobro vestjo postaviti za sodnika o znanstvu, in predno more druge poučevati o razmerju med vero in vedo!

Sicer pa poglejmo, kako se je lotil sveti mož drugega vprašanja: „odkod človek?“ Ko sem bil jaz dijak,“ tako se začenja razmotrivanje, „so naravoslovci trdili, da izvor vseh ljudi od enega para ni mogoč, da je torej zmotno, kar trdi sveta vera. Take trditve so vero marsikom omajale. In dandanes? Ne samo ljudje, ampak celo vse živalstvo in rastlinsko izvira iz enega prvotnega živega bitja. Tedaj ravno nasprotno po prejšnjim trditvam. Kaj je torej res?“ Veselost med občinstvom je zaznamoval stenograf po teh ženjalnih besedah naivnega govornika v dostojsveni halji.

Sedaj vemo, da se je škof Anton Bonaventura zanimal za prirodoslovje že ko je bil dijak, zatorej je v tem znanstvu tako visoko dospel. Ostanimo pri njegovih besedah! Ako so naravoslovci „trdili“, da izvor vseh ljudi

od enega para ni mogoč, pristavili so gotovo še dve besedici, ki jih je govornik v svoji ognjevitosti in zmagočitosti pozabil, namreč „v 5600 letih“ odkar je svet ustvarjen po štetju izvoljenega naroda Izraelcev. Ko bi pa govornik tega pristavka ne bil izpuštil, smel bi reči, da naravoslovci svojo trditev še sedaj vzdržujejo in si niso v tistem protislovju, ki jim ga je natvezil prevzeti. In ako so prirodoznavci prišli do spoznanja, da celo vse živalstvo in rastlinstvo izhaja iz ene najnije organske oblike, tedaj veda, da je razvoj vseh organizmov nudil geološki razvoj naše zemlje dovoljno število tisočletij in tisočletij!

Ne čudimo se, da se je pripetilo še več znanstvenih nezgod burno in dolgotrajno odobravanemu govorniku, ko je sodil znanstvo, ki ga ne pozna. Tako se omenja „geološko-paleontologični kongres v Berolini l. 1901“ čeprav takega kongresa sploh ni bilo. Čudimo se, da se sklicuje katališki škof edino le na besede, ki jih je govoril „brezverski“ profesor Branko na kongresu zoologov. Prijetno bi bilo zvenelo na ušesa poslušalcev v Unionu, ko bi se bile navedle tudi tehtne svedočbe katoliških učenjakov-zoologov. Sicer bi prišel menda edino le Wasmann v poštov, a še tega pozna govornik morebiti le iz „Slovencev“, in ta se mu ne zdi dovolj verodostojen vir, ali kali? Vprašanje o izvoru človeškem ni zavisno od tega, najdejo se li njegovi neposredni predniki (ki jih Branko pogreša), ali pa je z občasno razlagali: ravnali so se po naravoslovni znanosti v svojem času. V razlagi sv. pisma obstoji načelo, da se držimo besedne razlage takoj dolgo, dokler se ne pokaže z mota. Nadaljejerečeno: „Sv. pismo ni znanstvena knjiga, ampak poljudna in taka, da jo razumejo manj izobraženi ljudje.“ Tu ni treba komentirja. Kdo se pač more spoznati v teh protislovjih in v tem kolobarju sila naivne srednjeveške skolastike?!

V svojih teoloških izvajanjih pa

da prevzeti govornik tudi prav

bistroumne razlike med nauki vere,

cerkve in teologov, čeprav je bila za

Giordana Bruna, Galileia in druge

take žrtve inkvizicije stvar istega

učinka, ali so jih obsodili vera, cerkev ali pa teologji.

Gledje biblije si naj menda mi-

slimo, — če prav razumemo škofove

besede — da se je Bog sicer jasno

in obširno razodel, toda Mojzes je

potem „za poljudno porabo“ Izrael-

cev marsikaj pomešal. Mi pa naj

LISTEK.

Sladki Jožica.

(Josip Aleksandrovič.)

(Dalje.)

Te in podobne želje so bile torej vzrok, da se je hotel prikupiti vsakemu; to se reče, pred vsem ravnatelju, potem njegovemu namestniku, potem špiritualu, potem profesorjem, prefektom in kolegom, najprej tistim iz četrtega letnika, potem onim iz tretjega in drugega in nazadnje lastnim iz prvega tečaja.

Bil je v resnici dober dijak, to se reče, dijak po božji volji. Pred učenjem je izmolil pet očenačev in „Veni Creator“, a zraven premišljal, da se mora srečnega šteti, da se sme učiti verskih modrosti, ki so večkrat tako globoke, nepojmljive in misteriozne, da bi se jih človek v resnici ne mogel naučiti, ko ne bi imel milosti božje. In on je bil prepričan, da jo ima v obilni meri. Učil pa se je tako zanešeno, da mu je kapal pot z obrazu.

Kadil ni, ker kajenje ima zvezo s svetom, s tistim pregrešnim sve-

tom, o katerem še slišati ne more, in ki ima raiši, da po smrti čopi na dnu pekla, kakor da bi se po božjih postavah spreobrnili.

V kapeli je bil zjutraj vedno pet minut pred določenim časom in navadno je skrbel, da se poda po končani pobožnosti zadnji iz kapele.

Tudi samozavest, da je nekaj posebnega, je rastla vedno močnejše v njem. Še bolj mu je bila utrjena, ko je nekega dne slučajno — vedno je slučajno naletel na kakega sodruga, ki se je obnašal proti predpisom — hodil po hodniku in dišal tobak, ki je silil z veliko močjo skozi vrata neke sobe, v kateri je stanoval dijak, ki mu ni bil posebno drag, ker se je vedno zaletaval v njega s prekanjenimi dovtipi, na katere ni znal odgovarjati. — Takoj je Jožica potkal pri ravnatelju in mu vse natančno opisal.

„Dobro, da ste prišli k jmeni,“ ga je povabil. „Tega gospoda že sam dolgo zasledujem.“

Lahko si mislimo, kako pošteno lekcijo je slišal tisti maloprudni gospod; Jožica se je pa čutil še bolj vzvišenega, ko je videl, da se toliko drži do njegove besede. Še bolj si je

ceque je te reverrai?“ Pa še dalje: „Dulcis memoria amoris tui, amplexorum et oscularum.“ Od spodaj v desnem kotu je pa stalo to le: „To have a girl or to have none, that's the question, to be married or not?“

In tako naprej na vse mogoče načine same preprečne kozlovine.

Francosko in angleško ni razumel, pa saj slovensko in latinsko zadoštuje. Postal je bled in je začel trepetati. Prefekt si je gotovo ogledal dopisnico in videl vse... In on bo povedal vice-rektorju, a ta bo povedal rektorju, a rektor bo spiritual bo povedal profesorjem... Če pa prefekt ni videl, je pa podravnatelj in posledica bo ista, ker podravnatelj bo povedal prefektom, a ti dijakom četrtega letnika, četrtoletniki pa tretjeletnikom in tako naprej, da bodo vsi vedeli in... Mraz ga je stresel. Vsi bodo mislili, da je res tak hudobnež, čeprav je nedolžen in ni budobnež, pa ni.

Če ni ta dogodek kritičen in skritim žalosten, ne vem, kaj bi bilo še hujšega!

Pa to še ni najhujše zlo, da bodo vsi vedeli o tej nesrečni dopisnici in se menili o njem; najhujše je to, ker

se bo moral najbrž odreči svojim skritim željam. Zbogom prefektura, bog te živi rakanom žvižgajoča profesura in škofija!

Kdor bi se temu smejal, bi bil trdorščen.

„Vidiš Jožico; tudi on je dobil dopisnico“, ga je nagovarjal neki starejši kolega. Od koga pa je, če smem vedeti? Ali od mamice, ali od sestrice, ali pa od koga, ki je še kaj več?“

„Ah, saj že vedo!“ je šinilo Jožici v glavo, ker kolegov glas je bil ironičen, vsaj mislil je tako. Kako so mu te besede v globoko žalost spravile srce, sam najbolje ve. Skrajna razpoloženost k joku se ga je polastila in solze so mu že privrele v oči.

„Vse vedo in vse je končano!“

Starejšemu kolegu se je to prav čudno zdelo. „Moj bog, kaj pa je? Ali tako žalostno pišejo? Daj no, počaži.“

Ponudil mu je že dopisnico, ali je hipoma odmaknil roko, zmečkal tisti papir in vtaknil v žep.

„Spoštujmo žalost drugih,“ je dejal kolega. „Morda mu je kdo umrl.“

(Dalje prih.)

knjigo vendar še imamo za pristno razodenje!

Menda naj si per analogiam mislimo, da ima prevzeti tudi vse prirodoslovno znanstvo in razlaganje v malem prstu; ali ljubljansko in sploh slovensko občinstvo sodi tako nizko, da je poljudni oblik na ljubo pokazal samo golo nepripravljenost, in si izvajanja tako uredil, da ga smemo opravičeno prositi, da sprejme zase tisto konfuznost, ki jo v svoji delikatnosti očiti tistem članku v Slov. Narodu, ki je bil pod njegovemu govoru.

Zaman je bil ves trud v Unionu. Nerazsodnih ovčic sploh ni bilo treba ponaučevati, ker itak sledijo svojemu pastirju čez drin strn; razumnih ljudi pa ni možno prepričevati z umstvenimi sredstvi, ki so tako siromašna, da prav neugodno pristajajo visokemu dostojanstvu govornikovemu. S takimi sredstvi se naš članek z 2. marca ne da ovreči; niti trohice od njegove trdne zgradbe ni odkrušil cvetnonedeljski govornik. Na oni oddelek naših izvajanj, ki kaže na jasno dejstvo, da se je že vsa človeška družba preustrojila na temelju rezultatov moderne vede naravnost nasprotne starim teološkim nazorom — na to tehtno dejstvo govornik sploh ni utegnil ničesar povedati.

Nagodbena pogajanja.

Dunaj, 9. aprila. V današnji nagodbeni konferenci se je predelal še enkrat ves kompleks nagodbenih vprašanj, o čemer se je že zadnjič razpravljalo. Odločitev pa še ni padla. Jutri bodo konferirali skupni ministri. Stališče avstrijske vlade je jasno. Gre se v prvi vrsti za vsebino nagode. Ako se ji to stališče ne posreči, potem se opriime avstrijska vlada svoje taktike, da ji namreč ni treba za nikomur letati, temveč da more tudi živeti sama, in da je Avstrija v gospodarskem in političnem oziru močna dovolj za vsako eventualnost.

Budapešta, 9. aprila. Glasilo neodvisne stranke formulira ogrske zahteve glede nagodbe tako-le: 1. skupnost se ohrani do leta 1917 v obliku pogodbe; 2. vsebina nagodbe se mora dejansko kritizirati med Körberjem in Szellom; 3. užitinski davek se mora razdeliti; 4. doseči se mora sporazumljene za prevzetje skupnega državnega dolga.

Dunajsko dijaščvo proti madžarizaciji.

Dunaj, 9. aprila. Akademični dajaški komite dunajskega vseučilišča je izdal poziv na shod prihodnji četrtek. Na tem shodu se bo protestiralo proti uničenju nemadžarskih narodnosti na Ogrskem po sedanjem naučnem ministru grofu Apponyiju. V pozivu je povedano, da so se Romani, Germani in Slovani združili na najodločnejši odpor proti

odredbam ogrskega naučnega ministra.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budapešta, 9. aprila. Nadlejava se je rasprava o zakonskem načrtu, s katerim se pomadišarijo nedavne (verske in občinske) čole. Posl. Pap (Rumun) je imel triurni odstranilski govor, v katerem je označeval stališče nemadžarskih narodnosti napram načrtu. Nato je povedal predsednik, da je v zapisnik včerajanje seje priša pesem, s katero se madžarska narodnost in njihova zgodovina zasmehuje. To pesem je baje dobil dopolneno rumunski poslane. Vajda je jo izročil stenografski pisarni z zatrdilom, da je celo med hrupom prečital, dasi ni predsednik ne kateri zapisnikar slišal čitati pesem. Zaradi tega predsednikovega razkritja je zavladalo v zbornici veliko ogorčenje. Posl. Vajdi se je izrekla protokolarična graja, a ker ni bil navzoč, ga je predsednik „in contumaciam“ pozval, naj pride jutri ob 10. uri v zbornico ter se opraviči, sicer bo izključen. Vstajali so razni govorniki ter se zgražali in očitali Vajdi podlost in strahopetnost. Tudi rumunski poslanec Pap je izjavil, da Rumuni obžalujejo prečitanje pesmi, in sicer je obsodilo to že pred sejo strankino vodstvo. Sicer pa je prepričan, da Vajda ni govoril s slabim namenom ter prosi počakati, da bo Vajda govoril.

Iz črnogorske skupščine.

Cetinje, 9. aprila. Opozicija v skupščini je protestirala proti temu, da je predsednik skupščine v nekem listu priobčil pesem, v kateri se napada opozicija narodne stranke ter zahtevala v današnji seji, naj predsednik odstopi. Ker tega ni dosegla, je odšla iz skupščine.

Nemiri v Macedoniji.

Carigrad, 9. aprila. Turška vlada je izvedela iz Sofije, da sta dve bolgarski četi po 50 mož pod vodstvom Pojaliva in Vinova pripravljeni, da prestopite na makedonska tla. Nadalje trdijo turška poročila, da se je nedavno na tri turške čuvajnice pri Carevu streljalo, da bi zmedili pozornost turških straž, a medtem bi še bolgarske čete čez mejo.

Sofija, 9. aprila. V Kostiniču pri Gorici so napadli turški vojaki bolgarsko četo pod vodstvom učitelja Kurčakova. Trije vstaši so bili ubiti, ostali so zbežali.

Po kmetskih puntih na Rumensku

Bukarešt, 9. aprila. Uradni list je prinesel poziv na narod. V pozivu je rečeno, da je dežela prebila nevarno krizo, a parlament, armada in oblasti so vršili svojo dolžnost ter so punt hitro zatrle in naredile zopet red. Sedaj je dolžnost vlade čuvati, da ne nastopi nova nevarnost. Puntarje bodo zasledovali in kaznivali, a obenem se bo vrla za zvezla

za usodo kmetov. Potem se v oklicu posivajo veleposestniki in načniki, naj se vrnejo ter sklenejo za tekoče leto pogodbe. Za sporazujenje med kmeti in veleposestniki bodo posredovali okrožni predstojniki.

Nemčija in Francija.

Berolin, 9. aprila. Novi francoski poslanik v Berolini, Cambon, je pri svojem nastopu nagovoril cesarja sledoče: „Predsednik republike in francoska vlada sta mi poverila prijetno misijo, naj pašno čuvam, da se ohranijo dobre razmere med Francijo in Nemčijo. Da po svojih močeh izpolnjujem to važno nalog, držam se zanašati na Vašo dobrohotno podporo.“ — Cesar je odgovoril: „Čislam zelo namene gospoda predsednika republike in francoske vlade. Vi, gospod poslanik, smete v vsakem oziru računati na mojo in moje vlade podporo, kadar se gre za izpopolnjevanje dobrih odnosov med obema vladama v korist civilizacije in napredka.“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. aprila.

— Gonja se je začela. Ni dolgo tega, kar so imeli klerikalci pri D. M. v Polju shod, na katerem je dr. Šusterič pobožnim podpornikom užitinskega zakupa govoril o — ljubljanski državnozborski volitvi. S tistim votlim patosom in s tisto državsko srditostjo, ki je karakteristična za dr. Šusteriča, je mož na tem shodu napadel župana Hribarja in mu napovedal najbrezobzirnejši boj za slučaj, da bi prevzel kandidaturo. Terorizem v svoji najnizkotnejši obliki je od nekdaj poglavito sredstvo klerikalcev v vseh političnih bojih. Gonja se je že začela. Ker vedo klerikalci, kako veliko zaslombo ima župan Hribar med ljubljanskimi volilci in kako resnično spoštovanje uživa pri njih, zato napadajo župana Hribarja, ga obrekujejo in zasramujejo zdaj dan na dan na najpodlejši način. „Slovenec“ se bavi samo še z županom Hribarjem in kmalu ga ne bo na Slovenskem človeka, ki bi imel toliko slabih in zaničljivih lastnosti kakor po „Slovenčevi“ sodbi župan Hribar. Tako nizkotni so ti klerikalci, da kaj takega svet še ni videl. Celo zaslužke očitajo županu, celo to torej, kar si pridobi s svojo marljivostjo in dejanostjo, s svojo podjetnostjo in vztrajnostjo. Ali mar z delom človek ne sme nič več zaslužiti in samo še z lovom na testamente in na hranilnične bukvice starih žensk? Toda, kaj bi polemizirali s škofovimi prensimi junaki, katerih poklic je, podlo natolcevanje in zasramovanje. Kdo je župan Hribar, kak mož je, to ve v Ljubljani vsak otrok. Klerikalno blatenje ne more doseči niti njegovega zaničevanja, tem manj, ker sta mu svoj čas morala celo škof Jeglič in dr. Šusterič javno izreči svoje priznanje na njegovem delu kot župan.

— In če ga ne bo?

— Pride. Če ga ne bo, plačali bodo vsi ujetniki njegovo izdajstvo s smrtjo. To mu povem v naprej.

Med ujetniki je bil priletjen mož z ženo in s štirimi otroci. Tega si je izbral Piali-paša, da gre kot vohun v Famagusto. Kajti domneval je, da mož ne bo žene in otrok prepustil gotovi smrti. Zbranim ujetnikom je Piali-paša brez ovinkov povedal, kaj jih čaka, da bi se odposlani pirat ne vrnil o določenem času. Naznanilo turškega admiralja je provzročilo med pirati in njih ženskami tolik strah, da so od moža, ki si ga je izbral Piali-paša, zahtevali vse mogoče prisegje, da se resnično vrne. In mož je to tudi odkrito srčno obljudil in prigigel, toliko raje, ker mu je Asunta obljudila bogato nagrado, če ji prinese zanesljivih poročil.

— Zdaj, vojvodinja, je reklo Piali-paša, ko je kramljaše sedel s prvimi svojimi oficirji in z Asunto pri večerji, zdaj je vse prekrbljeno. Desantč zna biti v dveh dneh tu in v dveh dneh se vrne tudi pirat iz Famaguste. Če nekaj dni me bodete zapustili in prav bo za vas, ker bližajo se hudi dnovi. Zdaj se začno

— „Slovenčeva“ blamata — izkazana. Dr. Šusterič je g. Chamu pokvaril veselje ter v znani aferi njegovim zastopnikom s tresčim glasom in bledimi šnabli dokazoval, da ni mož, ki bi za svoje besede tudi obstal. On pač žali — potem se pa skrije kakor rezan zajec pod mizo. Pet dni pozneje pa je sputil raz svojo pisalno mizo več srčenov po „Slovenčevih“ predalih v svet. Lampe pa je skušal lomiti Chamovo sabljo. Izkazalo pa se je sedaj, da ti srčeni niso imeli žela, Lampe pa ne moči, da bi uresničil v „Slovencu“ zapisane besede. — Ta sablja je zdaj zlomljena!, kajti ravnikar so v neki častni zadevi g. Chamu — častniki kot protizastopniki pripoznali g. Chamu brezpojno zmožnost vitežkega zadodčenja, potem, ko so se informirali glede „Slovenčevih“ trditv v štev. 75. To golo dejstvo konstatiramo na tem mestu zato, ker je hotel „Slovenec“ javnost glede osebne časti g. Chamu mistificirati. Javnost si bo sedaj lahko naredila potrebno sliko o tej zadevi, ki jo smatramo s porazom dr. Šusteriča končano, ter položeno ad acta.

Zaupni shod mariborskih Slovencev.

Mariborski Slovenci so imeli v soboto v „Nar. domu“ zaupni shod, na katerem so se posvetovali o tem, kakšno stališče bi jim kazalo zavzeti napram bodočim državnozborskim volitvam v mestu Maribor Prof. dr. K. Verstovšek se je zavzemal za to, naj postavijo Slovenci v mestu svojega samostojnega kandidata, dočim je odvetnik dr. Fr. Rosina priporedal, naj bi Slovenci ne postavljali svojega samostalnega kandidata, marveč bi naj takoj glasovali za socialno demokratskega kandidata. O teh predlogih se je vnela daljša debata in končno se je sprejel z večino 5 glasov dr. Rosinov predlog. Klerikalci, ki so preje hoteli Slovence pridobiti za to, da bi takoj pri prvotni volitvi glasovali za nemškega krščansko-socijalnega kandidata, pa niso zadovoljni s tem sklepom ter bodo vključ temu postavili v nedeljo dne 14. t. m. na posebno v to sklicanem shodu v mariborskem „Narodnem domu“ samostojnega slovenskega kandidata.

— Velik shod priredi „Narodna stranka za Štajersko“ v nedeljo, dne 14. t. m. v „Narodnem domu“ v Celju. Na tem shodu se ima postaviti slovenski kandidat za mestni volilni okraj celjski. Pristop ima vsak Slovenec in v interesu narodne stvari želeti, da se tega shoda udeleži čim največje število slovenskih volilcev. Priponniti je, da se ne bodo razpošljala osebna vabilia, vsak Slovenec je dobro došel.

— Narodna stranka za Štajersko priredi v nedeljo dva volilna shoda v Gornji savinski dolini, in sicer v Mozirju in pri sv. Francišku pri Ljubnem. Na obeh shodih bosta govorila kandidat „narodne stranke“ g. Vinko Ježovnik iz

Velenja in g. dr. Ljudevit Stiker iz Celja.

— Klerikalni kandidat na Štajerskem — naspretniki razporoke. Na Štajerskem prireja dr. Koroščeva klerikalna stranka volilne shode, na katerih njeni kandidati grme proti takozvani razporoki in proglašajo za brezverce tiste, ki se zavzemajo za to, naj se katoliškim zakoncem v gotovih nujnih slučajih dovoli ločitev zakona in eventualna zopetna poroka. Tako delajo klerikalci v teoriji, če je treba kmetom nametati peska v oči. V praksi so pa marsikateri klerikalci goreči pristaši razporoke. Navajamo tu kot zgled samo dva Štajerska klerikalna kandidata. Obče znano je naprimer, da je Koroščev kandidat dr. Ploj sodnjsko ločen od svoje žene. Manj znano pa bo, da je bil Koroščev kandidat v mariborskem okraju Pišek takisto sodnjsko ločen od svoje žene in živel z njo v takem sovraštvu, da je celo na smrtni postelji prepovedala, da bi se na njen nagrobeni kamen napisalo ime Pišek, in odredila, da naj njen nagrobeni spomenik nosi samo njeno dekliško ime. Takšni sovrašniki razporoke so klerikalci v teoriji in v praksi. Da, da, gospodine Korošec: „Grau ist alle Theorie und grün des Lebens goldner Baum!“

— Slovenski kandidat v ziljski in kanalski dolini. V pondeljek smo zabeležili vest, da kandiduje v ziljski in kanalski dolini na Koroščem urednik celovškega „Mira“ g. Anton Ekar. To vest smo posneli po nemških listih. Kakor pa nam danes piše g. Ekar, je ta vest docela neresnična, kar resnici na ljubo konštatujemo.

— Klerikalni kandidat, ki je moral bežati. V celjskem okraju kandidira na klerikalnem programu finančni komisar iz Maribora dr. Josip Povalej. Preteklo nedeljo je hotel prirediti shod v Galiciji pri Celju. Na shod je prišla velika množica neodvisnih kmetov. Ko je hotel Povalej govoriti, so mu kmetje to zabranili, češ, da je preje treba voliti predsedstvo shoda, kar bi on kot jurist in financar moral pač bolje vedeti, kakor preprosti, neuki kmetje. Ker se Povalej le ni hotel vdati in si je s silo hotel izvojeval besedo ter je vrhutega še žalil navzoče kmete, je množica navalila nanj, mu slegla, kakor se nam poroča iz zanesljivega vira, suknjo, mu iztrgala neke papirje, ki jih je vtaknil v žep ter ga pognala v beg. Mož se je moral, tako se nam poroča, skriti, da se mu ni zgordilo kaj hujšega. Da nam dr. Povalej ne bo mogel očitati, da poročamo neresnico o njegovem shodu, ponatiskujemo tu notico v današnjem „Slov. Gospodarju“, ki jo je o svojem shodu napisal dr. Povalej sam. Notica se glasi: „Kandidat Kmetske zveze dr. Josip Povalej je priredil na belo nedeljo volilni shod tudi pri nas v Galiciji, kateri je bil od nas domačinov prav

Slavnoznamo Bragadinovo kulo užem jaz sam. Deset mesecev se že zmanjtrudim, da bi premagal Bragadina. To moram vendar poplačati.

Plaho je zrla Asunta na pašo. Poznala ga je samo kot dobrega človeka, zdaj je videla, da je v svojem srcu ravno tako divji in fanatičen, kakor vsi drugi Turki. Obšel jo je strah pred tem možem in srčno je želela, da bi že vedela, kaj je s Kržanom in da bi že prišel zvesti De-santič.

Mučno je bilo Asunta prebivanje na turški ladji. Mudila se je kolikor je bilo le mogoče v svoji kajuti, vendar je nehote zapazila, da se delajo posebne priprave. Na ladjo se je pripeljal Mustafa-paša in imel s Piali-pašem dolga posvetovanja. Asunta je imela kmalu priliko slišati, da se Benčanom v Famagusti slabo godi, ker nimajo več ne živil, ne smodnika. Spomnila se je, kako dolgo časa je Kržan preskrbleval mestu živil, ljudi in smodnika.

— Če so Benčani res kaj storili Kržanu, je to le zaslužena kazen za njihovo početje, si je mislila Asunta, dasi je sicer sočustvovala z obleganci.

(Dalej prih.)

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalej.)

Piali-paša je od ujetih begunov in begunk izvedel samo to, da pripravljajo piratje velikanske napade na turško armado s kopnega in z morja v namen, da osvobode Famagusto. Ženske, ki so bile gostobesednjše od moških, so izdale vse, kar so vedele o pripravah kralja Gajačiča za ta napad. Mnogo sicer ni bilo, toda dovolj, da se je mogel Piali-paša orientirati. Sposnal je, da preti največja nevernost njegovemu brodovju, kajti, da Gajačič na otoku samem ne bo mogel dobiti posebno mnogo ljudi, to je bilo po izpovedbi ujetnikov brez dvoma, a z nekaj tisoč možmi bi proti velikanski turški armadi ne opravil dosti.

Napada piratov se Piali-paša ni kdo ve kako bal. Toda prejel je bil poročila vzhodov iz samih Benetk, ki so ga prav v onih dneh močno vzemirjala. Vojni minister Zeno je bil s svojo spretrostjo in energijo dosegel v kratkem času velik uspeh. Ustvaril je bil številno in močno novo bro-

dovje, s katerim je hotel iti Famagusto na pomoč in sklenil je bil z različnimi državami zveze ter si zagotovil njihovo pomoč. Piali-paša je sodil po dobljenih poročilih, da utegne priti to mogočno brodovje že v kratkem času v grško morje, a če se zdrži s pirat

dobro obiskan. Prišlo pa je na shod še več žalskih muzikantov, znanih nam iz Celja. Radi pomanjkanja pravnega prostora se je vršil shod na prostem, in tako je bilo mogoče žalskim muzikantom pokazati svoje znanje. Ko jim je domačin in župan povedal, da nimajo tukaj nič opraviti, najmanj pa razgrajati, so izjavili ti, da imajo že svojega kandidata oštirja, obenem mešetarja in trgovca s hmeljem ali neodvisnega kmeta Robleka, med tem, ko so vsi domačini za kandidaturo Povalej, katerega program in možni nastop nam je vsem dopadel. Kdor čita tole Povalejevo notico, ne bo samo občudoval njen izredno dubovitost, prekrasni slog in divno slovenščino, marveč se bo pred vsem prepričal o tem, da je dr. Povalej v Galiciji res moral poštano brusiti pete! In to mu privoščimo iz srca, ker ga dobro poznamo, da si ne zasuži drugega. "Schuster, bleib' bei deinem Leisten!"

Volilni shod v Celju dne 20. aprila t. l. sklicajo socialdemokrati za mestno skupino Celje-Ormož, kjer — kakor znano — Nemci kandidirajo celovškega deželnosodnega svetnika Marchkla, zagrizenega nacionalanca. — Socijalisti pa proglašajo za svojega kandidata sourednika pri "Arbeiterwille", Sonnleitnerja v Gradcu, ki se bode predstavil svojim volilcem v Celju gori omenjenega dne. Shod se bode vršil v gostilni pri "Kroni", Ljubljanska cesta. Vsekakor utegne postati zanimiv ter bi bilo umestno, da se ga udeleže tudi Slovenci.

Celjski kapucini, kakor se nam poroča, postajajo od dne do dne bolj predzrni. Sedaj priduo agitirajo v spovednici proti našemu listu ter delajo reklamo za "Slovenca". Vedno bolje. Le dalje tako!

Zadnje notice o "Miranu" so bile pisane v našem imenu in smo mi prevzeli odgovornost zanje; — zato je čisto odveč napadanje gosp. odv. kand. dr. J. C. Oblaka, katerega poznamo prej kakor slej kot ravno tako zavednega narodnjaka. S tem je stvar za nas že davnokončana.

Zakaj prekoraci realka dotacije? Na tozadevno razpravo v ljubljanskem občinskem svetu nam piše prebivalec v Vegovi ulicah: "Ni čudno, da ravnateljstvo realke vedno prekoraci dovoljeno dotacijo za kurjavo in razsvetljavo, ker vidim pozno v noč vedno razsvetljeni celi trakt, kjer ima prof. Belar svoj laboratorij, da dela za nemške časopise — ljubljanski potres. Mož, ki se že čuti dejanskega ravnatelja, hoče s tem pokazati Ljubljjančanom, kako dela. Kako gospodarstvo bi šele nastalo na realki, ako postane Belar res ravnatelj, česar si je baje že tako svest. Upam, da odločilni faktorji ne bodo spali."

Volitve na Travu so bile dne 6. t. m. in zmagali so seveda Kočevci, ker v teh krajinah slovenskih mož v tem času še ni doma. Volilo se je v schulvereinski šoli. Kočevski učitelji si pač lahko dovoljujejo vse, kar hočejo, ker njim oblastva kratkomalo dopuščajo vse. Naravno je torej, da postajajo čez mero predzrni. Te dni je šel g. Mihelič iz Črnega potoka skozi Travu proti domu. Ko ga zagleda travljanski učitelj Lackner, skliče hitro schulvereinske otroke in da vsakemu krajcar, naj vpijejo na gosp. Mihaliča sveto nemško geslo: "Heil!" Otroci so se vsuli za gosp. Mihaličem in tulili "Heil" na vse pretege. Lep učitelj, ki šejuje mladino naj nadleguje mirne ljudi z izvajajočimi kljuci. Lackner je seveda prepričan — pač iz mnogih skušenj — da se s takim ravnanjem le prikupi na merodajnih mestih.

Nadležni Salezijanci. Kakor kaže zadnji čas, so Salezijanci z Rakinovimi postali naravnost predzrni s svojim visljivim beračenjem. Na vse strani pošljajo prošje za podpore. Ljudje se jeze, da nimajo nikoli miru pred duhovnimi berači. Komaj odpravijo enega, je že drugi pri vratih in če vržejo takega berača pri enih vratih na prost, že pri drugih stoji. Salezijanci beračijo zdaj za svojo cerkev po vsem Slovenskem in ponujajo zato Marijine milosti onim, ki bi jim poslali po čeku na nemško-slovenski naslov kaj denarja. Da bo beračenje tem dolgotrajnejše, prosijo

zdaj samo za toliko, da plačajo kamn, ki obdaja zunanjji sid." Premešeni so katolički berači in spretni, to se mora priznati! Saj pa tudi fehtajo manogo stoletij!

Ljubljanski igralec v Goriču. Član naše slovenske drame so priredili v soboto in nedeljo v Goriči igri "Elga" in "Potopljeni zvon". Obe sta izvrstno uspeli. O posameznih igralcih piše "Soča" sledi: Sreča vseh navzočih si je pridobila gospa Taborska. Na odru lepa prikazan, igra graciozna, temperamentna igralka, v vseh kretanjih, mimiki, v vsem se je pozvalo, da imamo pred seboj igralko v pravem pomenu besede, ki se vživlja v igre ter igrar dovršeno. Občudovali smo jo kot "Elgo" očarala nas je kot "Rutica". Kar fascinirala je občinstvo, ki jo je opetovan frenetično klicalo ua oder. Gospod Taborski ima imponičoč nastop, iz katerega se takoj spozna pravega igralca z vrlinami, ki ga morejo priskupiti le občinstvu. Njegovo igranje v "Elgi" (grob Starzenški) je bilo krasno, istotako v "Potopljenem zvonu" (zvonar Henrik). Obakrat je bilo občinstvo zadovoljno z njim glede igranja, ne pa drugič glede jezik, ker mu je šlo preveč po češko. Kakor da ni čutil nad seboj stroge roke ljubljanske intendance!

Danilo je dolga leta znan izvrsten slovenski igralec; v "Elgi" je imel malo vlogo, večjo v "Potopljenem zvonu" (Povodnjak), katero je igral jako dobro ob krasni scenariji.

Ssimpatičen domač umetnik je g.

Nušič s svojim lepim nastopom,

sonornim glasom in naravnost izvrstno igro; mojster v ljubljinskih vlogah. V "Oginskem" je pokazal svoj talent, istotako je v splošno odobravanje igral "Čatež" v drugi igri.

Glede drugih igralcev: Ronovska, Habič, Molek, naš stari znanec, Košakova, moramo reči, da so bili na svojem mestu.

Gostovanje gospe Danilove v Zagrebu. Gospa Danilova je v soboto v drugi nastopila kot gost na zagrebškem gledališču v igri "Rdeči talar". "Narodne Novine" pišejo o njenem nastopu med drugim: "Celostnost in doslednost posamnih kreacij, s tem se odlikuje igra te odlične igralki karakternih vlog. Pri tem razvija gospa Danilova izredno silo v efektih, dočim se ji manj posrečijo momenti, kjer bi ji bilo treba izražati nežna čuvstva ali ljubavne prošnje. Ona je, kakor se zdi, interpretinja krepkih čuvstev in energičnih, trdih značajev... V dokaz priznanja je dobita gospa Danilova dva venca s trobojnico. "Agramer Tagblatt" piše:

"Gospa Danilova je pokazala tudi v tej vlogi, da razpolaga z dovršeno rutino. Kar pa zaslubi, da se posebe omeni, je njen silen, živahnem temperament, ki ji zlasti dobro služi v tej vlogi. Posebno v tragičnih momentih je nastopila s sišnim usphem zlasti zategadelj, ker se ogiblje vsakega lovjenja efektov, ker ostaja njen igra vedno naravna in nikdar ne zaide v napačni patos. Imamo dovolj vzroka biti veseli, da smo se seznanili s to simpatično slovensko umetnico. Enako simpatično pišejo o igri gospe Danilove tudi ostali hrvatski listi, da je gospa Danilova lahko zadovoljna z uspehi, ki jih je dosegla v Zagrebu.

Akademije redna odborova seja je trajala, v četrtek, ob 8. uri zvezčer v "Narodni kavarni".

Javno predavanje. V petek ob osmih zvečer bo predaval gosp. A. Chráska v dvorani "pri Maliču" (Hotel "Stadt Wien") o temi: "Volilna pravica — Božja pravica." Bode se tudi pelo. Vstop vskomur prost.

"Naša zvezza" odpoveduje redni občni zbor, ki je bil sklican na dan 10. aprila t. l. in naznana, da se ta redni občni zbor vrši v ponedeljek, dne 15. aprila t. l., ob 8. uri zvečer v hotelu "Ilirija". Dnevni red: 1.) Nagovor predsednika. 2.) Državnozborske volitve. 3.) Poročilo tajnika o delovanju "Naše zvezze" v minarem upravnem letu. 4.) Poročilo blagajnika o društvenem gmotnem stanju preteklega leta in o proračunu za leto 1907. 5.) Poročilo pregledovalcev računov. 6.) Določanje prispevkov rednih in podpornih članov. 7.) Volitev odbora. 8.) Volitev pregledovalcev računov. 9.) Resolucije in predlogi.

Kranjska skupina I. spletnega uradniškega društva in partizanjskih branilnic in posebnih uradniških konzorcij imata letosnji redni občni zbor v soboto, dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih I. ljubljanskega uradniškega gospodarskega društva (ogel Vegovi ulic in Kongresnega trga). Da bodo občni zbor sklepčen, treba biti navzočih 30 članov.

Občni zbor pomoč. bol. blag. zadruge gestilničarjev. K jutrišnjemu občnemu zboru in v kolitvam pomočniške bol. blag. zadruge gestilničarjev itd. v Ljubljani, smejo, oziroma morajo priti tudi vse uslužbenke gestilničarjev, kavarnarjev, hotelov itd. Pomočniški odbor prosi zato vse delodajalce tem potom najvpljudejne, da dajo svojim uslužbencem

kolikor mogoče prosto za tisto uro, da zamorejo izvršiti svojo koristno stanovske organizacijske obveznosti. To bi bilo tembolj želiti, ker bi se vsled nesklepnosti moral sklicati drugi občni zbor, kar dela stroške in zopetno izgubo časa.

Zadnje krojčevje, krojčevje itd. v Ljubljani redni občni zbor bo v nedeljo, dne 14. aprila t. l. ob polu 10. dopoldne v vrtnem salonu hotela "Ilirija".

Milo se ne podraži. Pred kratkim objavljena vest, da se milo iznova podraži, se preklicuje. Cene ostanejo neizpremenjene.

V Novem mestu konj na Milo. Po Pačučevem principu: "Vsaka šola nekaj košta," se je sklenila v Novem mestu konjska kupčija, ki išče svojega para in vzbuja po Dolenskem mnogo smeha. Pa je pri vse neverjetnosti vendar resnična in za kupca dokaj resna. O tem dogodku se nam iz direktnega vira poroča: Prideta v kavarno neki čevljarski mojster — Dimitrij mu je ime — in v konjskih kupčijah znani posestnik Rogelj iz Kandije. Dimitrij pokaze Rogljiju 120 K rekoč: "ali maš kaj za to?" Rogelj misleč, da hoče D. vedeti, če ima tudi on tliko denarja, mu je isto vsoto prezentiral. Ne, ne, pravi D., jaz bi le rad vedel, če imas za ta denar konja zame." Za ta denar ravno ne, se odreže Rogelj toda z 180 K pa. "Naa," jaz bi rad kupil na kilo. Po čem daš? "Po 60 bi bilo prav zame," pravi Rogelj. Tisto ne, ampak po 40 pa pličam. "Dobro, kupčija velja" Dimitrij je odšel 20 K are, pogodil se je, da se mora konj zjutraj pripeljati v Ferličev hlev, zvečer pa po pojde na tehnico. Krmil med tem se ne sme. To se je zgodilo. Konj je vagal 463 kg in je torek znašala vsota 185 fl 20. Ta "špas," se je zdel seveda Dimitriju več nego predrag. Skusal je kupčijo razveljaviti, o stvari so že razpravljali juristi, a konstatalo se je, da je kupčija veljavna. Po dolgih debatah sta se končno vendar le pogodila, da se kupčija sicer razveljavlja, a za "šolo" mora D. plačati R. 50 K odškodnine in par novih čevljev.

Od vojakov je zbežal Ferdinand Samide iz Kočevja. Služil je pri polku v Celovcu. Sumijo, da je tudi poveril 45 K, ki jih je njegov tovarš dobil po pošti.

Ravnateljstvo meščanske šole v Postojni priredi dne 14. t. m. rodilčni sestanek. Govoril bo ravnatelj g. Josip Brinar o vprašanju "Kako naj podpirajo roditelji in stanodajalci v zgajovanju delovanje šole?"

Narodno delo nemškega visokošolskega dijastva. Mariborska zveza ondotnih nemških visokošolcev je imela pred kratkim svoj občni zbor, ki dokazuje, kako so nemški visokošolci delavni v nemškem narodnem oziru. Nabrali so več sto krov za "Schulverein" in "Študmarko" in sodelovali pri raznih narodnih nemških slavnostih. Delali so kot agitatorji pri občinskih volitvah novembra 1906, zdaj pa delajo v volilnem odboru za bodoče državnozborske volitve.

Nemci vse dosežejo. Nemškarji v Rogaški Slatini so dosegli pri naučnem ministrstvu, da se je kraj izločil iz krajnega šolskega sveta Sv. Križ ter se ustanovi lastni šolski svet za zdravilišče s par posestniki. Večina hiš je namreč deželnih. Obenem je postala dosedanja zasebna šulferska šola javna. Kaki Nemci so slatinski posestniki, kažejo imena članov novega krajnega šolskega sveta: dr. Hoisel (njegov oče je bil kmetski "šolmester" Hojzel), Lüschnigg (Lešnik), Miglitsch, dr. Muli in A. Stoinclegg.

Detomer. 20letna služkinja Julija Ditrh iz Slovenje Bitnice je v Mariboru umorila novorojenega otroka in ga vrgla v stranišče. Našli so ga čez en teden v gnojnici, nečloveško mater pa aretrali.

Pogorelo je v Slovenji Biestrici v noči od nedelje na ponedeljek poslojje gestilničarja Ivana Prosenjaka. Začala je zlobna roka.

V ljutomerškem okraju kanclida proti Roškarju in demokratu Viktor Kukovec. Narodna stranka še v tem okraju ni proglašila svojega kandidata.

Umrila je v Črničah na Gorjaku gospa Julija Leban roj. Fišer, veleposestnica in mati gosp. Frana Lebana, c. kr. poštnega ravateljstva v Ljubljani. Istotam je umrl ondotni župan g. Josip Kosovel, značajen mož in zvest pristaš narodno-napredne stranke goriške.

U Konjicah je umrl pisarniški šef okrajnega sodišča g. Martin Ermenec, zaveden Slovenec. — **Prezračna tatvina.** Ko je v nedelje popoldne v Gorici F. Bravlin in zapri svoj žganjetov in se četrt ure povrnil, je videl, da so ga obiskali tatovi in odnesli okoli 50 K vrednosti. Prijeli so sobnega slikarja Emila Gabrščka, ker je sumljiv, da je izvršil tatvino.

Zastrupili se je hotel 42-letni zidar Josip Rudolt iz Srebelj na Goriškem. Revešu se je zmešalo. Oddali so ga v opozvalnico goriške bolnice.

Avstrijski "Lloyd" je imel v preteklem upravnem svetu 949.923 K čistega dobička, ki se porabi za pokritje deficitov v letu 1905. Parniki so vredni nad 76 milijonov K, raspoložljivega kapitala ima 17 milijonov, rezerv pa skoraj 7 milijonov K.

Hesreča pri delu. Na 36letnega delavca Jožefa Fušarja v Trstu je padel kup lesa in ga po vsem telesu močno poškodoval.

Roparski napad. Antonina Piščanca so neznanli ločivo v Trstu napadli in mu vzel ves denar. Prijeli so nekoga Franca Devidata, ker je na sumu, da je izvršil tri napade.

Zastrupila se je v Trstu 23letna Franciška Sovič ker ji je pred mesecem umrl mož, s katerim je bila poročena samo tri meseca.

Ljubeznični mož. I. Beržon v Trstu je svojo ženo udaril s sekiro po glavi in ji prizadel globoko rano. Žena mu je ušla na ulico, kjer se je nezavestna zgrudila.

Poskušen umor. 54letni kupčevalo s tico Jožef Bratuš v Trstu je prišel snoci v gostilno gosp. Aleksandra Zalokarja. Svojo ljubico, natakarico Antonijo Kunder, je našel v intimnem razgovaranju s 34letnim delavcem Ivanom Bizjakom. Brez vsake besede je potegnil Bratuš samokres in ustrelil na žensko, ki jo je zadel v pas, kjer se je pa krogla odbil. Bizjak je ves prestrašen tekel na ulico, Bratuš pa za njim in oddal nanj dva strela. Eden ga je zadel v nogu, drugi je pa zgrešil svoj cilj. Ko so priheli redarji in prijeli napadalca, je reklo, da je izvršil svoj čin v ljubomnostni. Oddali so ga sodišču, Bizjaka pa v bohlico.

Prememba posesti. Sodarski mojster g. Avgust Repič je kupil hišo gospa Terezije Fajdice na Emonski cesti štev. 31 za 8000 K.

O pregrelanem Komantu se nam še poroča: Ko je Koman po polnoči zapustil kavarno "Merkur", je šel od tam po Rožnih ulicah, najbrže proti Ljubljani, v katero je menda zabredel, kar se sklepa iz tega, ker se pri "Marijinih toplicah" v vodi poznajo neke stopinje in tudi klubok, katerega je Komanova agnoscerila za moževega, se je našel tam. Včeraj je dala policija Ljubljano po ribičih preiskati z mrežami, in sicer od "Marijine kopališča" pa do Sv. Jakoba mostu, kjer ga pa niso našli. Ker je voda varastla, se sodi, da ga je ondela dalje.

Kaznovana nagajivost. Včeraj se je leta 1882. v Polhovem gradiču rojeni Jožef Vrhovec s svojima dvema tovaršama samo zato napil, da so bili nezmožni za delo, in hoteli s tem svojemu gospodarju nagajati. Ker so pa svoje veselje preveč javno kazali, je vse tri vzele pod svoje okrilje sv. Hermundida. Ker je Vrhovec v policijskih tiralnicih in ima obsedeti pri sošču 10dnveni zapor, so ga oddali, ko je prespel svojo pjanost, še tja zdraviti mačka in tako se je fant uveril

FRANC JOŽEFOVA

grantska voda.
Izvrstno odvajalno sredstvo.

Pozor!

Le „Tempel-vrelec“ in „Styria-vrelec“ sta kot rogački slatini postavno varovana. Vsi drugi izdelek, ki nimajo oznamenila „Tempel-vrelec“ ali „Styria-vrelec“, temveč se spravljajo goljivo pod imenom „Rogačka slatina“ v prostem, naj se zavrnejo. — Oskrbništvo deželnih vrelečev Rogatec-Slatina Dobiva se pri firmah M. Kastner in Peter Lassnik v Ljubljani.

Se dobi povsod!
Kalodont

neobhodno potrebno zobna Cremē
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Darila.

Upravninštvo našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Grg. Gvido Mihelič, c. kr. sod. pristav K 2—; Franjo Arh., davčni kontrolor K 1—; Ivan Drobnik, davčni pristav K 1—, vsi v Litiji, po odrom povišanja plače Skupaj 4 K. Hvala!

Meteorologično poročilo.

Stina nad morjem 06-2 Srednji zračni tlak 788-0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9. 9. zv.	782-5	6-2	sl. svzvod	oblačno
10. 9. zv.	780-8	4-2	sl. svzvod.	oblačno
12. 9. pop.	788-7	7-9	sl. jzvz.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: 48° normalne: 85°. — Padavina v mm 87.

Potritim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni nečak, oziroma brat, svak in stric, gospod.

Josip Povše

včeraj, dne 9. t. m., ob 8 uri zvezcer po dolgotrajni mučni bolezni, previden s sv zakramenti za umirajoče, v 36. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki predragtega pojnika se bodo prepeljali v četrtek, dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Vodenikova cesta št. 9, na pokopališče v Štefanovo vas.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi oo. franciškanov. Nepozabljeni pokojnik bodi priporočen v spomin in iskreno molitev.

1207

Štefanova vas pri Ljubljani, dne 10. aprila 1907.

Zaljužiči sorodniki.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, 20 let star, želi takoj vstopiti v službo.

Naslov: J. W. Mokronog.

Cevljarskega pomočnika

za dobro delo in vajenko za čevljarsko trgovino sprejme takoj

MATEJ OBLAK

Ljubljana, Kongresni trg 6.

Energičen 1203

SIRAR

zmožen obeh dež. jezikov, vajen izdelovanja mehkega in trdrega sira, tudi Emmentala in presnega masla na roke ali na stroj, ki labko položi kavčijo, bi rad s 1. majem dobrega stalnega mesta. — Ponudbe z navedbo plače upravn. „Slov. Naroda“ pod „sirar.“

Na Starem trgu št. 13 v Ljubljani se da v najem za avgust lepo

stanovanje

s 5 sobami s pritiklinami. Ravnotam se tudi za avgust daje v najem

soba

kabinet in kuhinja in pa podstrešno stanovanje

z 2 sobama in kuhinjo. 1199

Vpraša se na Starem trgu št. 13, II. nadstropje.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Dva gospoda

se sprejmata na stanovanje in hrano.

Marija Teresija cesta št. 1, III. nadstropje. 1:95—2

Pozor! Trgoči! Novost!

75 kosov novih novosti in peciva po 2 vin. za prodajanje za 1 K 10 vin. 38 kosov pripravnih za kavarne in gostilne po 4 vin. za prodajanje za 1 K 10 vin. razpoljila vse v lepih kartonikih po povzetju; tako se za 6 krov naenkrat naroči tudi poštne prosto: E. Brandt, tovarna finega peciva v Kranju. 966—7

Zidarski polir

dobro izurjen, idče službe v mestu ali na deželi. Vstopi lahko takoj.

Naslov pove upravninštvo „Slov. Naroda“. 1206—1

2 lovška psa

prepelčarja, v stareti 2 in pol in 1 leto, se poceni prodasta. 1122—3

Pojasnila daje upravninštvo „Slov. Naroda“.

Lepo stanovanje

popolnoma separirano, v 1 nadstropju, z električno razsvetljavo, obatočje iz 2 velikih sob s predsobo (ali kuhinjo) se takoj odda.

1198—1

Vpraša naj se Pred škoško 3. I., dop. ob 11., pop. od 2. do 3.

Štiri službe

potovalnih uradnikov

proti stalni plači in proviziji

razpisuje

generalni zastop

banke „Slovlje“ v Ljubljani.

Nastop takoj. 1189—1

Ces. kr. avstrijske

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7-10 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Celovca, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc, Budejvice, Praga.

7-17 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Tolice, Kočevje.

11-30 predpoldno. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovce, Salzburg, Inomost, Bregenc.

10-05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Tolice, Kočevje.

4-00 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovce, Salzburg, Inomost, Monakovo.

7-08 zvezdar. Osebni vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.

7-35 zvezdar. Osebni vlak v smeri: Trbiž.

10-23 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljanoju žel. žel.:

7-09 zjutraj. Osebni vlak iz Trbiža.

8-44 zjutraj. Osebni vlak iz Novega mesta, Kočevje.

7-08 zvezdar. Osebni vlak v smeri: Trbiž.

10-23 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.

9-05 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.

10-55 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

11-00 zvezdar. Mešani vlak iz Kamnika.